

ยารักษาโรคอ้วน

บทนำ

ตามองค์การอนามัยโลก (WHO) ความอ้วนเกินและโรคอ้วนถูกกำหนดให้เป็นการสะสมไขมันที่ผิดปกติหรือมากเกินไป ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพ วิธีที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในการประเมินโรคอ้วน คือ ดัชนีมวลกาย (Body Mass Index: BMI) ซึ่งคำนวณด้วยสูตร: น้ำหนักตัว (กิโลกรัม) / ส่วนสูง² (เมตร²) สำหรับผู้ใหญ่เชื้อสายจีนในเขตปกครองพิเศษฮ่องกง จะถูกจัดประเภทว่าเป็นอ้วน เมื่อมีดัชนีมวลกาย (BMI) ไม่ต่ำกว่า 25.0 กิโลกรัมต่อตารางเมตร โรคอ้วนส่งผลให้ความเสี่ยงในการเป็นโรคเรื้อรังต่างๆ เพิ่มขึ้นอย่างมาก รวมทั้งเบาหวานชนิดที่ 2 โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคความดันโลหิตสูง โรคคอเลสเตอรอลในเลือดสูง โรคหลอดเลือดสมอง ภาวะหยุดหายใจขณะนอนหลับ และมะเร็งชนิดต่างๆ เช่น มะเร็งเต้านม มะเร็งต่อมลูกหมาก มะเร็งลำไส้ใหญ่ และมะเร็งเยื่อบุโพรงมดลูก สาเหตุหลักของโรคอ้วน คือ ความไม่สมดุลพลังงานระหว่างแคลอรีที่ได้รับจากอาหารและเครื่องดื่มนับกับแคลอรีที่ใช้ในการเผาผลาญพลังงานขั้นพื้นฐานและกิจกรรมทางกายภาพ ดังนั้น การปฏิบัติพฤติกรรมชีวิตที่ดีต่อสุขภาพจึงเป็นพื้นฐานในการลดความเสี่ยงของโรคอ้วน ประชาชนได้รับการสนับสนุนให้รักษาอาหารที่มีความสมดุล หลีกเลี่ยงการดื่มสุรา ออกกำลังกายเป็นประจำ และลดพฤติกรรมการนั่งอยู่กับที่มากเกินไป

ยารักษาโรคอ้วน

ในเขตปกครองพิเศษฮ่องกง ยาที่จดทะเบียนสำหรับรักษาโรคอ้วนในปัจจุบัน ได้แก่ ลีรากลูไทด์ (liraglutide) นัลทรีกซอน/บuproพ็อน (naltrexone/bupropion) ออร์ลิสตาท (orlistat) เฟนเทอร์มิน (phentermine) เซมากลูไทด์ (semaglutide) และทีร์เซปาติเด (tirzepatide) โดยทั่วไปแล้ว ยาเหล่านี้มีไว้ใช้เป็นส่วนเสริมของการรับประทานอาหารที่ลดแคลอรี และการเพิ่มกิจกรรมทางกายภาพ สำหรับผู้ป่วยอ้วนที่ตรงกับเกณฑ์คุณสมบัติเฉพาะ เกณฑ์เหล่านี้แตกต่างกันไปตามผลิตภัณฑ์ และต้องปฏิบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้บนฉลากผลิตภัณฑ์อย่างเคร่งครัด ในเขตปกครองพิเศษฮ่องกง ยารักษาโรคอ้วนเกือบทั้งหมดเป็นยาที่ต้องมีใบสั่งแพทย์เท่านั้น และควรใช้เฉพาะภายใต้การเฝ้าดูแลอย่างใกล้ชิดของแพทย์ ประชาชนควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนใช้ยารักษาโรคอ้วนชนิดใดชนิดหนึ่ง และปฏิบัติตามแผนการรักษาที่แพทย์สั่งไว้อย่างเคร่งครัด

สรุปยารักษาโรคอ้วน*

ยา	ผลข้างเคียงทั่วไป	ข้อควรระวัง
- ลีรากลูไทด์ - เซมากลูไทด์	สำหรับลีรากลูไทด์และเซมากลูไทด์:	- มีรายงานว่าผู้ป่วยเกิดเหตุการณ์การดูดเข้าส่วนหัวใจและปอด

- ทิรเซปาติเด	ปวดหัว , น้ำหนักไม่สุข , ชมขึ้น , ห่องร่วง , การว่างกะเพาะซ้ำ สำหรับทิรเซปาติเด: การร่งผม, น้ำหนักไม่สุข, ห่องร่วง, หัวแตกแขนง, ห่องผูก, ชมขึ้น, ปฏิกริยาความไวต่อสาร, การว่างกะเพาะซ้ำ	- ผู้ที่ใช้สารกระตุ้น рецепเตอร์ GLP-1ที่กำลังรับการยา सबทั่วไปหรือการต้านประสาทลิก ดังนั้นความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นของสารที่เหลือนในกะเพาะ เนื่องจากการว่างกะเพาะซ้ำควรคำนึงถึงก่อนดำเนินการด้วยยา सबทั่วไปหรือการต้านประสาทลิก - สำหรับลิราคลูไทด์และเซมากลูไทด์: มีรายงานว่าผู้ป่วยที่ขึ้นอยู่กัอินซูลินเกิดโคโอแอซีโดซิสเบาหวาน หลังหยุดใช้อินซูลินอย่างรวดเร็วหรือลดขนาดโดสของอินซูลิน
น้ำตาลรอกซอน/บุพรอพิออน	ปวดหัว, ห่องผูก, น้ำหนักไม่สุข, ชมขึ้น, ความวิตกกังวล, ไม่สามารถนอนหลับได้ (อินสอมเนีย), หัวแตกแขนง, การสั้น, เต็มหัวใจเร็วหรือไม่สม่ำเสมอ, ความดันโลหิตสูงขึ้น, อาการเหนื่อยล้า (ขาดพลังงาน), อาการแดดร้อนในร่างกาย, เสียงแหกในหู (ทินนิทัส), การร่งผม, ผื่น, แอนเหงื่อมากเกินไป, อารมณ์ระคายเคือง	- มีรายงานเกี่ยวกับอาการซึมเศร้า, ความคิดอันตรายต่อชีวิต, และความพยายามฆ่าตัวเองระหว่างการรักษาด้วยยานี้ ผู้ป่วยที่รู้สึกซึมเศร้า, มีความคิดอันตรายต่อชีวิต, มีประวัติการพยายามฆ่าตัวเอง, อาการตกใจทะเลง หรือปัญหาสุขภาพจิตอื่นๆ ควรแจ้งให้แพทย์ของตนทราบก่อนที่จะใช้ยานี้
ออร์ลิสตาท	ปวดท้อง, ปวดหัว, ห่องร่วง, ความผิดปกติของระบบทางเดินอาหาร, การไหลของสารมัน, อุจจาระที่มีเนื้อไขมันหรือมีไขมัน, การขับถ่ายบ่อยขึ้น, ไม่สามารถควบคุมอุจจาระได้, ความผิดปกติของฟัน/เหงือก, วัฏจักรการมีประจำเดือนไม่สม่ำเสมอ	- ออร์ลิสตาทอาจลดการดูดซึมสารอาหารที่ละลายในไขมันบางชนิด เช่น เบต้า-คาโรทีน, วิตามิน E, เป็นต้น - ไม่แนะนำให้ใช้ในระหว่างตั้งครรภ์, หรือในผู้หญิงที่กำลังวางแผนจะตั้งครรภ์ในปัจจุบัน, หรือระหว่างการบุตรทารกด้วยนม - แนะนำให้ใช้วิธีการคุมกำเนิดเพิ่มเติมเพื่อป้องกันการล้มเหลวของยาคุมกำเนิดทางมือ ที่อาจเกิดขึ้นในกรณีที่มีอาการห่องร่วงรุนแรง

เพนเทอร์มิน	น้ำหนักไม่สุข, ชุ่มชื้น, ปากแห้ง, รสชาติไม่พึงประสงค์, ท้องร่วง, ท้องผูก, อัตราการเต้นของหัวใจเพิ่มขึ้น, ความดันโลหิตสูง, หัวเข่าแข็ง	
-------------	---	--

คำแนะนำทั่วไป*

- โปรดปรึกษาแพทย์เสมอเพื่อกำหนดแผนการจัดการน้ำหนักที่เหมาะสมกับความต้องการส่วนบุคคลของคุณ
- การรักษาโรคอ้วนควรใช้ภายใต้การเฝ้าดูแลของแพทย์.
- ปฏิบัติตามขนาดโดสที่แพทย์สั่งและคำแนะนำในการใช้ยาอย่างเคร่งครัด.
- ใช้ความระมัดระวังกับผลิตภัณฑ์ลดน้ำหนักที่ซื้อได้โดยไม่ต้องมีใบสั่งแพทย์ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่ซื้อออนไลน์ จากต่างประเทศ หรือจากแหล่งที่ไม่ได้รับการยืนยัน บางผลิตภัณฑ์พบว่ามีส่วนประกอบยาที่ควบคุมหรือถูกห้ามใช้ซึ่งไม่ได้ประกาศ
- กรมอนามัยได้รับรายงานเกี่ยวกับผลข้างเคียงต่อสุขภาพที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ดังกล่าว การทดสอบในห้องปฏิบัติการยืนยันว่าบางผลิตภัณฑ์มีการผสมส่วนประกอบยาแผ่นดินตะวันตกโดยไม่ได้ประกาศ
- ขอแนะนำอย่างยิ่งให้ประชาชนไม่ซื้อหรือบริโภคผลิตภัณฑ์ลดน้ำหนักจากแหล่งที่น่าเกลียด สงสัย หรือผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบที่ไม่ทราบรายละเอียด เนื่องจากผลิตภัณฑ์เหล่านี้อาจมีความปลอดภัย ประสิทธิภาพหรือคุณภาพที่ไม่ถูกต้อง และอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อชีวิต
- สำหรับข้อมูลเพิ่มเติมโปรดอ้างอิงถึง “[ผลิตภัณฑ์ลดน้ำหนักที่มีส่วนประกอบยาแผ่นดินตะวันตกที่ไม่ได้ประกาศ](#)” ในเว็บไซต์สำนักงานยา

การเก็บยา

ยารักษาโรคอ้วนควรเก็บตามคำแนะนำที่ระบุไว้บนฉลากยา
โดยปกติแล้วยารักษาโรคอ้วนที่รับประทานทางปากจะเก็บไว้ในตู้เย็นและแห้ง
ในขณะที่ยารักษาโรคอ้วนที่ใช้ฉีดมักเก็บไว้ในตู้เย็น เว้นแต่จะมีการระบุอื่น

จงเก็บยาไว้ในที่ที่เด็กไม่สามารถถึงหรือเห็นได้เสมอ เพื่อป้องกันการกินโดยไม่ตั้งใจ

* ข้อมูลนี้อาจไม่ครอบคลุมผลข้างเคียงทั่วไป ข้อควรระวัง หรือคำแนะนำทางการแพทย์ทั้งหมด
โปรดปรึกษาโปรเฟสชันเนอร์ทางสุขภาพของคุณเพื่อขอคำแนะนำเสมอ

สำนักงานยา
กรมอนามัย
มกราคม 2026